

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marosorda, Torda-aranyos és Udvarhely-
vármegyék partoktól független, székely érdekű ujsága

Előfizetési ára: egész évre 10 K, félévre 5 K
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdeté-
sek díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyud-
varhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-
lakarékpénztári csekk- és klliringszámla 10489. sz.

Egy pillanatra

elnémul a fájdalom szava, ezrek
szívében a vigasztalás érzése
költözik. Új remény, boldog-
ság látszik az arcokon. Hozsan-
nát zeng a hívők ajka: „Áldott,
ki az Ur nevében jön!”...

E pár szóban vázolt csodás
változás futott végig Udvarhely-
vármegye és a székely anyavá-
ros lelkületén az elmúlt hét
közép-pontján, amikor **Gróf**
Mailáth Gusztáv Károly
erdélyi püspök határunk küszöb-
bét átlépte, hogy május 11-iké-
től június 9-ikéig az udvarhelyi
esperes-kerületben látogatást te-
gyen és a bérmlás szentségét
e nagy idők viharzó napjaiban
is kiossza.

Nemes, apostoli lelke a *lényeg-
get, az üdvös célt* keresi. Jó előre
kitért — mint tavaly a há-
romszéki bérma uton — min-
den külső ünneplés (diszkapuk
felállítása, bandériumok, mosza-
razások, szekéren való kíséré-
sek, lakomák stb.) elől. E kül-
sőségek szigorú mellőzését kérte
ugy, hogy a köteles engedel-
messég elleni vétségnek minő-
síteni e tilalma megszegését.

Viszont azonban méltán el-
várhatja a Főpásztor kedves
híveitől, hogy látogatásának rö-
vid napját mindenütt a szorgos
mezei munkában beállított ün-
nepnapi tekintés s valameny-
nyien összegyűljenek fogadá-
sára és a lelkük megerősítéseért
tartandó istenítiszteletre — meg-
érkezése idején (d. u. 4 óra
tájt) a templom környékén...

Ez a legtöbb, de egyúttal a
legkevesebb is, amit minden
egyes katolikus hívő örömmel
és lelki gyönyörűséggel megte-

het imáadásig szeretett Főpász-
torunk méltó fogadására.

Soha sem volt nagyobb szük-
ség a lelkek erősítésére, az
önbizalom szítására, a kesergők
könnyeinek letörlésére, mint
épen napjainkban. És ezekhez
a krisztusi lélek, az önfeláldozá-
sig ügybuzgó Főpásztor ért.
Apostoli útját áldás, béke, sze-
relet kíséri...

Egy pillanatra elnémul a fáj-
dalom szava; ezrek szívében a
vigasztalódás érzése lakozik. Új
remény, boldogság tükröződik az
arcokra. Hozsannát zeng min-
den hívő ajka: „Áldott, ki az
Ur nevében jött!” Isten hozta!

A hős 82-esek.

A cs. és kir. Hadügyminisztérium
1915 augusztus 3-án kiadott 227-ik
számu veszteség lajstromába foglalt
székelyudvarhelyi csász. és kir. 82-es
ezredbeli tisztek és legénység név-
sora (LXIX. közl.)

Rebeka András pót. Udvm. Ma-
gyarhermány 1888 hadifogoly (Pes-
tschanka, Oroszország). — Rozonci
Dénes pót. 5 sz. Udvm. Rava 1891
hadifogoly (Oroszország).

Sándor Ferenc pót. 4 pót. Udvm. Ma-
gyarhermány 1888 hadifogoly (Inno-
kentiowskaia, Oroszország). — Siller
Ferenc tart. 2 pót. Csvm. Borszék
1887 hadifogoly (Pensa, Oroszor-
szág). — Simó András 2 pót. Csvm.
Csikszentmihály 1888 hadifogoly
(Nowo-Nikolajewsk, Oroszország). —
Simon István pót. 4 pót. Csikva-
csárcsi 1881 hadifogoly (Petropaw-
lowsk, Oroszország).

Szabó Albert pót. 3 pót. Udvm.
Kisgalambfalva 1885 hadifogoly (In-
nokentiowskaia, Oroszország). —
Szappanyos Ferenc őrzető 3 pót. Csvm.
Udvm. Agyagfalva 1883 hadifogoly
(Soligalitsch, Oroszország).

Tamási Sándor tart. 11 sz. Udvm.
Kőrspatak 1883 hadifogoly (Spassk,
Oroszország). — Timár (Topebán)
Mihály pót. 4 pót. Csvm. Gyer-
gyóbékás 1883 hadifogoly (Petro-
pawlowsk, Oroszország). — Tódor
Ferenc pót. 2 pót. Udvm. Bögöz
1882 hadifogoly (Pestschanka, Orosz-
ország). — Tofolean Miklós 8 sz.
Csvm. Gyergyóbékás 1886 hadifo-
goly (Oroszország).

Vasile Miklós tart. 7 sz. Hunyad-
vm. Felkenyér 1885 hadifogoly (Oren-
burg, Oroszország). — Vaszi György
századkürtös 15 sz. Csikpálfava 1889
hadifogoly (Charkow, Oroszország).

Zenoga Simon tart. 12 sz. Csvm.
Gyergyóbékás 1887 hadifogoly (Orosz-
ország).

Helyreigazítás az 56 sz. vesz-
teség lajstromhoz: Antal János 9 sz.
Csikgyimesközéplak 1886 hadifogoly
(Pestschanka). — Buksa Kálmán pót.
11 sz. Udvm. Székelykeresztur
1891 hadifogoly (Spassk). — Csepes
János József Vaszié 5 sz. Csikvm.
Gyergyóbékás 1883 hadifogoly (Wo-
ronesch, Oroszország). — Dániel Mi-
hály 11 sz. Udvm. Szentegyházasfalva
1891 hadifogoly (Innokentiowskaia).
— Gotthárd Ferenc tizedes 5 sz.
Székelyudvarhely 1888 hadifogoly
(Wolsk, Oroszország). — Gyűjtő
Gusztáv tizedes 1 sz. Csikszentmár-
ton 1890 hadifogoly (Berezowka,
Oroszország). — Tamás Ignác
szakaszvezető 4 sz. Udvm. Fenyéd
1890 hadifogoly (St. Dauria, Orosz-
ország). Mindannyian, mint sebesül-
tek voltak kimutatva.

A 122 sz. veszteség lajstromhoz:
Bencze Ferenc 1 sz. Csiktusnád 1883
hadifogoly (Charkow). — Boga Antal
6 sz. Csikszentimre 1892 hadifogoly
(Pestschanka). — Orbán Ignác pót.
12 sz. Székelyudvarhely 1890 hadi-
fogoly (Pestschanka). — Vitos István
12 sz. Csikszentkirály 1890 hadifo-
goly (Pestschanka).

A 131 sz. veszteség lajstromhoz:
Réti Vince 7 sz. Csikvm. Gyergyó-
szentmihály 1895 hadifogoly (Pensa).

A 140 sz. veszteség lajstromhoz:
Dr Péter Aladár egyévi önkéntes, c.
tizedes 3 sz. Udvm. Homoródalmás
1889 hadifogoly (Charkow).

A 162 sz. veszteség lajstromhoz:

Fancsali I. János 1 sz. Udvm. Far-
kaslaka 1883 hadifogoly (Nowo-Ni-
kolajewsk). — Fazakas István 11 sz.
Udvm. Lővéte 1884 hadifogoly (No-
wo-Nikolajewsk). — Gelbstein Eliás
2 sz. Szolnokdobokavm. Kaczkó 1885
hadifogoly (Innokentiowskaia). — Is-
táncsuj Bálint őrzető, c. tizedes 2
sz. Udvm. Kányád 1888 hadifogoly
(Nowo-Nikolajewsk). — Jakab Simon
pót. 7 sz. Udvm. Farkaslaka 1889
hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk). —
Kertész Ferenc pót. 3 pót. Csvm.
Gyergyóalfalu 1884 hadifogoly (No-
wo-Nikolajewsk). — Laczkó Mihály
pót. 4 pót. Csvm. Remete 1888
hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk). —
Lázár István Antalé 7 sz. Udvm.
Lővéte 1892 hadifogoly (Nowo-Niko-
lajewsk). — Mózes Sándor pót. 1
pót. Udvm. Székelyszentmihály
1887 hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk).
— Széles Mózes 2 sz. Udvm. Kü-
köllőkeményfalva 1883 hadifogoly
(Nowo-Nikolajewsk). — Szepesi Pál
József őrzető 4 sz. Bácsbodrogyvm.
Temerin 1891 hadifogoly (Nowo-Ni-
kolajewsk). — Zöld Imre pót. 4
pót. Csikrákos 1888 hadifogoly
(Nowo-Nikolajewsk). — Zöld Ferenc
Ignác tart. 2 sz. Csvm. Ditró 1884
hadifogoly (Nowo-Nikolajewsk).

(Folytatjuk.)

82-esek harc- téri ünnepe.

Főhercegi látogatás.

1916. május 4-én.

Kedves Szerkesztő ur!

Ma igen szép ünnepünk volt. Tu-
dom csodálkozni fog, hogy én már
május 4-ét is ünnepnek nevezem,
de hát ez a tény, amennyiben ár-
mádiánk parancsnoka: József Fer-
dinánd cs. és kir. főherceg Ő Fén-
sége, magas látogatásával tisztelte
meg a tartalékban levő dandárunkat,
amelynek egy része a mi 82-es szé-
kely ezredünk, a másik része pedig
a 29 es vadászok, akik Losoncz vi-
déki magyarok.

Az egész dandár már reggel 9
órákor tábori díszben, a legnagyobb

rendben és zászlóaljanként fel volt állítva. Az egész úgy nézett ki, mintha élő várfalak lennének.

Mindenütt a legnagyobb csend uralkodott, csak itt-ott egyes halkan kiejtett utasítás vált hallhatóvá. A távolból egy száguldó gépkocsi körvonalai bontakoztak ki, amely nagy gyorsasággal közeledett felénk. Majd megszólalt az ezred kürtje; jelezve Ő Fensége megérkezését.

A gépkocsi megállott, a zene megszólalt és ennek hangja mellett, egy körszakálás, kedves arcú katona lépett ki, a legnagyobb közvetlenséggel közeledve felénk.

Sokáig időzött nálunk. Sorra járta a zászlóaljak sorfalait, majdnem mindenkire volt egy pár szava, sőt egyesek családi viszonya felől is melegen érdeklődött.

Legszébb dicsőítő szavait ezredünk parancsnokához: Teutsch Vilmos ezredeshez intézte; büszkeségét fejezve ki, hogy ilyen derék ezred a parancsnoksága alá tartozik.

Szavait különben teljességükben megörökítette a mai napiparancs, melyet alább kivonatossan közlök.

Majd egy „Isten hozzád“-ot intve, beült a kocsijába, jelezve ezzel a magas látogatás befejezését, mi pedig bevonultunk állomáshelyünkre.

Tehát ezért volt a mai hétköznapi ünnep a mi részünkre, mert ünnep minden olyan nap, amelyen ilyen magas helyről hangzanak el élő szavak székely ezredünk dicsőségéről.

Stein S. Zsigmond,
82-es zászlós.

A 82. gyalogezred 1916. évi május hó 4-én kelt napiparancsának 1-ső pontja:

Ő cs. és kir. Fensége József Ferdinánd, Generaloberst, armádiának parancsnoka a mai napon történt látogatásának befejezése után a következő szavakkal tisztelt meg:

„Végtelenül örülök, hogy régi ohajom, ezt a szép, derék és bátor ezredet meglátogathatni, végre teljesült.

Az idő rövidsége miatt nem szólíthatam meg az ezred minden egyes tagját, de azok a szavak, amelyeket egyesekhez intéztem, mindannyinak szólnak.

Büszke vagyok, hogy az ezred a parancsnokságom alá tartozik. Mindig és mindenütt megállta a helyét; mulhatatlan dicsőséget szerezve. Ha netán megint szükség lenne, hogy az ezred valahol döntőleg avatkozzék be, úgy szívből kívánom, hogy a babérokat tettezze.

Szerencse fel!”

Örömmel és büszkeséggel teszem közzé Ő Fensége az armádiaparancsnok úrnak az egész ezredet és minden tagját kitüntető szavait és köszönöm úgy a zászlóalj-, mint a századparancsnok úrnak, valamint a többi tisztnek, tisztjelöltnek és az egész legénységnek, katonás magatartását.

Teutsch Vilmos, ezredes s. k.

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Udvarhelyvármegyéből származó és a világháboruban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősöknek a hadügyminisztérium veszteség lajstromai alapján összeállított hiteles kimutatása.

LXXI.

Az 1915 július 24-én kiadott 219 sz. veszteség lajstrom szerint:

Achimetz János 50 gye. 10 sz. Tavm. Alsóvidra 1893 hadifogoly.

Bencze Gligor 50 gye. 5 sz. Tavm. Hasadát 1893 hadifogoly. —

Biszok János pótt. 24. hgye. Hszvm. Magyarbodza 1876 hadifogoly (Twer, Oroszország). Budai János 24 hgye.

3 pótsz. Hszvm. Gelencze 1975 hadifogoly (Omsk, Oroszország) —

Buha Sándor c. őrzetű 50 gye. 5 sz. Tavm. Tordatur 1893 hadifogoly.

Császár János 50 gye. 9 sz. Tavm. Marosbogát 1895 megs.

Farkas Dénes 50 gye. 9 sz. Tavm. Torda 1886 ms.

Ilés Ferenc 24 hgye. 12 sz. Csvm. Kásonujfalu 1877 hadifogoly (Oroszország). —

Iromie Vince 50 gye. 9 sz. Tavm. Alsófüle 1894 ms.

Kira Partene 50 gye. 9 sz. Tavm. Harasztos 1889 hadifogoly. —

Koroj János őrzetű, c. tizedes 50 gye. 9 sz. Tavm. Felsővidra 1893 ms.

Lázár György 50 gye. 5 sz. Tavm. Fehérvölgy 1890 hadifogoly.

Mulea Miklós 50 gye. 10 sz. Tavm. Begyelő 1880 hadifogoly.

Nagy András tizedes 24 hgye. 12 sz. Hszvm. Páké 1877 hadifogoly (Oroszország). —

Negrea Tódor 50 gye. 11 sz. Tavm. Topánfalva 1890 megs.

Oarga János 50 gye. 10 sz. Tavm. Aranyosponor 1888 hadifogoly.

— Oltyán Eliás őrzetű, c. tizedes 50 gye. 5 sz. Tavm. Oláhléta 1893 hadifogoly.

Paloitza János 50 gye. 18 sz. Tavm. Alsódetrethem 1876, meghalt

1915 május 1–15. — Paska Ilia 50 gye. 10 sz. Tavm. Aranyosfő 1885 hadifogoly. —

Petyan Sámuel 32 gye. 5 sz. Tavm. Torda 1893 ms.

Raki Ruji 50 gye. 19 sz. Marostvm. 1889 hadifogoly. —

Rostás János 50 gye. 1 sz. Tavm. Alsófüged 1888 ms.

Simon Sándor 24 hgye. Hszvm. Nagybaczon 1875 hadifogoly (Omsk, Oroszország). —

Suteu János 50 gye. 10 sz. Tavm. Alsódetrethem 1893 hadifogoly.

Székely Árpád 50 gye. 20 sz. Tavm. Székelykocsárd 1890 megs. —

Sztán György 50 gye. 10 sz. Tavm. Fehérvölgy 1887 ms. —

Szücs Gligor 50 gye. 11 sz. Tavm. Aranyoslóna 1893 ms.

Tatár Joachim őrzetű 50 gye. 11 sz. Tavm. Csákó 1884 hadifogoly. —

Tomo János 50 gye. 11 sz. Tavm. Tordahagymás 1894 ms. —

Turdean Demeter 50 gye. 10 sz. Tavm.

Alsódetrethem 1893 hadifogoly. —

Turk József 50 gye. 10 sz. Tavm.

Alsódetrethem 1893 hadifogoly.

Vlasz Tódor 50 gye. 5 sz. Tavm.

Oláhléta 1891 hadifogoly.

Zseflea János 50 gye. 10 sz. Tavm.

Alsóvidra 1891 hadifogoly. —

Zsursz Demeter 50 gye. 18 sz. Tavm.

Fehérvölgy 1880 hadifogoly.

(Folytatjuk)

Fehéregyházánál.

Füstös korcsomában furulyaszó, ének.
Kettőtörött lantom be' megpengetnélek.
Furulyaszó mellett vitézek mulatnak,
Áldoznak egy gyás-os napalkonyulatnak.

Messzi vérmezőkön ömlik sok piros vér,
A halál kaszabol, — aluszol-e testvér?
Mond, mikor kel föl ránk kacagósabb hajnal,
Hogy köszönténék szép szabadságdallal!

Barna éjszakában szundikál a béke,
Embergyilkolásnak lenne immár vége.
Vonaglik nagy, hosszú, jajgató sóhajlás,
Lenne egy utolsó rajta, rajta pajtás!

Hej, amott a dombon kivirult a pázsit,
Lesz talán tavasz még, mely mindent
[megmástit.

Nem bírom a jármot, vas az ekeszarva,
Szörnyű sors nehezült a szegény magyarra.

Füstös korcsomában furulyaszó, ének,
Fekete koponyák ablakon kinéznek.
Fehéregyházánál mozg' a föld avarja...
A magyar jövődöt Petőfi kavarja.

Szegesvár, 1916.

Portik Andor.

„Székely vasútat.” a székelyeknek!

Tizenötmilliót

meghalad a negyedik hadikölcsön jegyzése az Agrár Takarékpénztárnál, mely a Székelyföld legnagyobb pénzintézete s amely maga is 800 ezer koronás jegyzésével bizonyosságot tett arról, hogy közvetlen részt kíván venni a nagy nemzeti erőpróbából, de maguk a kis tőkésék is százával jelentkeznek úgy a marosvásárhelyi központnál, mint a nyárádszeredai, csik-, háromszék- és udvarhelyvármegyei fiókintézeteknél.

Az Agrár Takarékpénztárnál az eddigi hadikölcsönök jegyzése 14 millió koronára ment, míg a negyedik hadikölcsön jegyzése már most több, mint 15 millió korona.

50 ezer koronát és azon felül jegyezték a következők:

50,000-res jegyzések: Goldstein Mór, B. R., Feldmann Jakab, Zakariás L. Antal, Tekerőpatak község, Tekerőpatak közbirtokossága, Szentegyházásfalvi közbirtokossága, N. K., Grünfeld Lajos, Barta Balás. — **60 ezres** jegyzések: Dr. Glück Soma, Kilyénfalva község, Báró Kemény Kálmán, B. E. — **80 ezer** koronát jegyzett Depner Péter Sepsiszentgyörgy. — **100 ezer** koronát jegyzett: Gyalóky Sándor csikvármegyei főispán (eddig 600,000 K az összes jegyzése), Farkas Alfréd,

Zimmermann Adolf, Szöllősi Samu székelyudvarhelyi gyáros (összes jegyzése negyed millió korona eddig), Gyergyóalfalu közbirtokossága, Szalánty Jenő Örményszékes, Gazda Gábor Sepsiszentgyörgy, Deáky Vidor Gyimesbükk, Kovács Tivadar, Bita község. — **150 ezer** koronát Gyergyóalfalvi iskola-alap, Kilyénfalva közbirtokossága, Alfalu község, Ditrői Mezőgazdasági Bank R. T., Bürger Albert gyáros, a székely kereskedelmi és iparkamara elnöke. — **200 ezer** koronát jegyzett Bálint Lajos főesperes. — **250 ezer** koronát jegyzett Gyergyószentmiklós város, Zsigmond József Sepsiszentgyörgy. — **300 ezer** koronát jegyzett Csikszépvíz és a szentmiklósi, kath. egyházmegye. — **400 ezer** koronát jegyzett Csikmadaras közbirtokossága. — **500 ezer** koronát jegyzett Csikvármegye magánjvai. — **700 ezer** koronát jegyzett Csik-karczfalva közbirtokossága. — **800 ezer** koronát jegyzett Szenttamás közbirtokossága. — **Egymillió** koronát jegyeztek: Szentpéter Egyházmegye, Ditrői Takarékpénztár, Dánfalva közbirtokossága, Csikjenőfalva közbirtokossága. — **Másfélmillió** koronát jegyzett Csikszentdomokos közbirtokossága.

A negyedik hadikölcsön jegyzésére már nincsen sok idő. Az utolsó hetekben vagyunk. A kölcsön feltételei pedig oly kedvezők, az országsszerte megnyilatkozó hatalmas felbuzdulás elemi erejének sodra oly ellenállhatatlan, hogy bizonyára nem fog akadni senki a tehetősek közül, aki anyagi erejéhez mérten ne siessen hozzájárulni győzelmesen vívott háborunk költségeinek előteremtéséhez. Lehetetlen, hogy az ország egész közvéleményének éberen figyelő szemét előtt egy is akadjon, aki — bár anyagi helyzeténél módjában áll — ne jegyezze a hadikölcsönre.

Az előző hadikölcsönöknél is vezető szerepet vívó, hatalmas sikert felmutató Agrár Takarékpénztár mostani fényes eredménye, a jegyzésekben résztvevő kiváló üzletemberek példája, bizonyára buzdítólag hat az egész Székelyföldön azokra, akik netalán még ingadoztak volna. Mert ez a siker egy itthon megnyert diadalmas csata, amelynek összes tevékeny vezéreit a legnagyobb elismerés illeti annál is inkább, mivel a mind az Agrár a lekötött vagyonértékét mozgósította pénzügyi hadviselésünk érdekében, ezt csak saját hatalmas tőkeerejéből hozhatott és hozott áldozatok árán tehette.

Előre tehát székely testvérek, szereztek minél nagyobb dicsőséget itthon is a székely névnek, mert egyuttal ezzel jövődő vagyonosodásokat, tőkét legbiztosabb elhelyezése, busás kamatozása válik lehetővé! Ezért jegyezzen mindenki a negyedik hadikölcsönre!

Népjegyek megírók és mindenféle nyomtatványok készítőinek e lap kiadóhivatalában.

HIREK.

— Gróf Mailáth erdélyi püspök

e hó 10-én Udvarhelyvármegyébe érkezett és kitűzött programja szerint 11-én Székelykeresztúrt, 12-én Vágás községben a bérmlást elvégezte. Székelyudvarhelyre 12-én délután érkezett s tegnap már bérmlált s ma és holnap is bérmlálni fog. Innen Homoródremitére utazik a püspök, kit hivatalos útján Pál István apát-kanonok, kerületi főesperes is végig elkísér. A kegyes szívi Főpásztort mindenütt hódolattal és mélységes szeretettel fogadják fáradtságos működésének színhelyén. Május 26-án ismét Székelyudvarhelyt lesz.

— A királyi család tagjainak

jegyzése. A negyedik hadikölcsönre nagyobb tételeket jegyeztek: József főherceg lovassági tábornok, Augusztia főhercegnő, József Ferdinánd főherceg vezérezeredes, Lipót Szalvátor főherceg tüzésügyi főfelügyelő, Alice főhercegnő toszkanai nagyhercegné, Ágnes főhercegnő, Mária főhercegnő, Orleansi hercegné és Erzsébet főhercegnő.

— 82-es tisztek előléptetése.

Ő cs. és apostoli királyi Felsége Stepha Károly századost — őrnagynak; Dr Egyed Mór és Dr Urbányi István törzsorvosokat — II. oszt. fő-törzsorvosoknak; Péter László, Kovács József és Markos Mózes tart. hadnagyokat — tart. főhadnagyoknak; Telmann Gyula tart. zászlóst — tart. hadnagynak nevezte ki.

— **A vonatok Székelyudvarhelyre** reggel 7 óra 20, délután 1 ó. 32, este 7 óra 30 perckor érkeznek és indulnak: reggel 8, délután 3 és este 7 óra 48 perckor.

— Mátrai Betegh Böske.

E művészi név, melyet a „Székelyország” szerkesztőjének Rákosi Szidi asszony színművészeti iskoláját ez évben végző leánya — mint néhai Mátrai Betegh Béla, a Nemzeti Színháznak elévülhetlen érdemű volt rendező művészeinek vérszerinti rokona — vett fel, a székely anyaváros közönsége előtt már ismeretes. Örömmel emlékezhetünk meg arról, hogy — mint az Incze Sándor szerkesztésében Budapesten megjelenő „Színházi Élet” ez évi 16. számában írja — Mátrai Betegh Böske az átlagosságon már pályája kezdetén felül emelkedett és „tehetsége szép reményekre jogosít fel”. A nevezett színészeti szaklap ugyanis közli az arcképét és ezeket írja Mátrai Betegh Böske: „Az idej végző színésznővendékek között ki kell emelnünk Mátrai B. Böske-t is, akit a tehetsége szép reményekre jogosít fel. A Lengyelvér c. operett multkori vizsgálódásán érdemelte ki a közönség tetszését temperamentumával, csinos hangjával és természetes játékával. De a kabaré vizsgálódásán is szép sikert ért el.” Aki tudja, hogy a szigorúan bíráló „Színházi Élet” e megemlékezése mit jelent, az előtt Mátrai B. Böske művészeti hivatottsága kétséges nem lehet.

— **A marosvásárhelyi iskolák** „Kárpáti nap”-ja összesen 2348 K 46 fillért eredményezett.

— **Eljegyzés.** Portik Andor kiváló költő és író, a „Székelyország”-nak is jeles munkatársa, eljegyezte Portik Terézke kisasszonyt, Portik Lajos gyergyócsomafalvi földbirtokos leányát.

— Dr Bernády vacsorái.

Dr Bernády György főispán és udvari tanácsos, Marosvásárhely újra teremője, időnként a Transylvániában „vacsorál”. Ennek a vacsorának azonban nem a vacsora a lényege, hanem az a mindenkori érdekes és értékes szellemi táplálék, melyben szabad lyceumszerű iskolát tart az ott állandóan tömegesen résztvevő polgárságnak. Nagyon érdekes ember ez a Dr Bernády. Folyton új eszméket termel és azok mellett diadalra vitelükig kitart. A mult szombatn este is színültig telt a Transylvánia földszinti nagyterme polgársággal, kiknek figyelmét a negyedik hadikölcsön fontosságára hívta fel egyrészt, másfelől pedig a legújabb eseményekről adott kimerítő tájékoztatást. Valóságos élő ujság ez a Dr Bernády főispán... Szent-erzsébeti Szakács Péter, a székely kamara veterán titkára szolt a polgárság részéről és hajtotta meg az elismerés gyönyörű lobogóját Dr Bernády előtt, akinek eredményes működését glorifikálja, hogy az a Kálnai Salamon, aki pár év előtt, mint kezdő iparos Dr Bernády főispán hathatós támogatása, párfogása mellett gyarapodott, mint annyi sokan, ma 100 ezer koronát jegyzett a hadikölcsönre. Az összejövetel közönsége óriási lelkesedéssel fogadta a talpraesett felszólalást és tüntetett a székely főváros büszkesége: Dr Bernády György udvari tanácsos, főispán mellett. Így „vacsorál” Dr Bernády időnként a Transylvániában Marosvásárhelyt.

— Zenekari altisztek előléptetése.

Rothénary Albert ezredes, a székelyudvarhelyi cs. és kir. 82-es gyalogezred pótzászlóaljparancsnoka, az ezred itthon levő zenekarának működő tagjai közül: Brandtner Károly gyalogos, c. őrmestert — tizedes, c. szakaszvezetőt — c. őrmesternek; Stankusz Fetenc gyal. c. tizedest — gyal. c. szakaszvezetőnek; Müller Antal gyal. c. tizedest — gyal. c. szakaszvezetőnek; és Schneider Adolf tizedest, — c. szakaszvezetőnek léptette elő.

— Naptáregyesítés.

A magyar görögkatholikus egyház részéről Miklóssy István hajdudorogi, Dr Papp Antal munkácsi és Dr Novák István eperjesi püspökök Nyíregyházán megállapodtak abban, hogy a Julián-féle időszámításról a Gergely időszámításra áttérnek és ezt egyházmegyéjükben körlevéllel publikálják. A naptár egyesítés június 24-én 14 napos ugrással lesz s a görög naptárban is június 10-ike után 24-et írnak. Keresztelő Szent János születésének ünnepét a görög és a római egyház már együtt ünnepe.

— **Sorozás.** Székelyudvarhelyt a 19–36 évesek újratorozása június 30-án lesz.

— Pósoni Gábor m. kir. ítélő

táblai tanácselnök 52 éves korában meghalt Marosvásárhelyt. A magyar bírói kar egyik legkiválóbb tagját vesztette el benn az igazságügy. Temetése mult vasárnap általános részvét mellett volt és hült porait a kisgyörgényi családi sírboltba szállították s helyezték nyugalomra. Az egyházi szertartást Tóthfalusy József ref. lelkész végezte.

— Nem kell pénzt küldeni a

harctérre, — mondja a 24 es honvédek parancsnoksága — mert igen gyakori a legénység körében a tiltott szerencsejáték, ami arra magyarázható, hogy a polgári életből oda került notorius kártyások ott is folytatják bűnös üzelmeiket. Tehát a harctérre pénzt küldeni nemcsak felesleges, de úgy a katonákra, mint az ország pénzügyi helyzetére káros.

— Katonai előléptetések.

Rothénary Albert ezredes, a 82-es ezred pótzászlóaljparancsnoka: Gaal Albert őrmestert — egészségügyi altiszt, c. tizedesnek; Péter János, Pap Mózes, Todor Sándor, Lukács Ferenc és Elekes János népfelkeltő gyalogosokat — címz. őrmestereknek léptette elő.

— A váltók óvása.

A hivatalos lap miniszteri rendeletet közölt, amely szerint a lejárt, valamint az 1916. évi augusztus hó 31. napjáig bezárólag lejárt váltó, kereskedelmi utalvány és közraktári jegy tekintetében a fizetés végetti bemutatásra és a fizetés hiánya miatti óvás felfelvételére a megszabott határidő 1916. évi szeptember hó 4. napjáig bezárólag meghosszabbítottatik. Ugyan ezen idő alatt történhetik az említett papírok tekintetében a névbecsülési fizetés végetti bemutatás.

— Hadi szükségletek.

A cs. és kir. hadügyminisztérium újabb a kamaránk kerületét érdeklő következő cikkekre bocsátott ki 30722—1916. abt. 13. szám alatt ajánlati felhívást: Csizmák, félszáru csizmák, bakancsok, hegyi bakancsok; törülköző kendők, nyakravalók, tisztí felfűrtök, (ingek, alsó nadrágok, zsebkendők, nyári harisnyák), fatalpu cipők a hadifoglók részére, melyeknek a felső része hasított bőrből, vagy tehénbőr hulladékból készíthető. Mintázott ajánlatok f. é. május 20-ig a hadügyminisztérium 13-ik ügyosztályához nyújtandók be. Az ajánlatban feltüntetendők az egységárak, a szállítandó mennyiség és a szállítási határidő. Egyéb részletek a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál megtudhatók.

— Kitüntetett 82-esek.

II. oszt. vitézségi érmet kaptak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: Zabranszky Alajos szakaszvezető és Biró Dániel gyalogos. Bronz vitézségi érmet kaptak: Eltsner Ferenc I. oszt. számvevő altiszt, Drin-

kál János, Lukács Lőrinc, László János szakaszvezető, címz. őrmesterek, Ványolós János II. oszt. címz. I. oszt. fegyvermester, Szathmáry Ferenc egyévi önk. szakaszvezető, Márton Ferenc, Blága Károly, Berszán Gusztáv, Cseke Mózes szakaszvezetők, Váhrig Gusztáv számvevő altiszt, Elthes Dénes, Fazakas István, Márton Zsigmond, Korzistka Kálmán tizedes, címz. szakaszvezetők, Bakos János, Fancsali József, Orbán Lajos, Benke István, Brenkus Gyula, Székely András, Jakab István, Biró András, Gál Dénes, Sövérfi Domokos, Veress József, Anda Károly, Ferencz Pál, Orbán Mózes, Bilibók Tamás, Grüel László, Mihály Domokos, Kósa Antal, Antal Imre, Dávid Dénes, Máté Tamás, Izák Dezső, Zakariás Miklós tizedesek, Timár Ferenc, Balázs Imre, Toth Mózes, Csáki István, Kajcsa István, Koncsag Imre, Máté Imre, Ferencz Pál őrmester, címz. tizedesek, Farkas József, Asztalos Ferenc, Császár Antal, Biró Albert, Szakács István, Török István, Gál Antal, Vas Mihály, Vulkán János, Sztán Todor, Kovács Máté, Borbély Ferenc, Tóásó Ferenc, Baricz András, Péter János, Barabás György, Fazakas Lajos, Csata Miklós, Puskás Bálint, Jakab Péter, Sánta Béni, Sipos Péter, Sebestyén Albert, Lőrincz Mihály őrmesterek, Veress József, Becze István, Bereznai András, Szöcs József, Laczkó József, Veress Ferenc gyalogos, c. őrmesterek, Dulló József, Czirják Barabás, Bányai József, Szolga István, Mezel János, Kolozsi Ferenc, Márton Vilmos, Bene Ferenc, Ferencz József, Bán János, Hajek Rudolf, Bokor Péter, Balázs Imre, Vajda Géza, Sztojka János, Bartonczek Antal, Biró Ferenc, Vitos Mihály, Kiss Áron, Gál István, Kovács Gyárfás, Kinda Gábor, Barabás József, Bilibók Imre, Hamorál Ferenc, Schneider Péter, Székely Balázs, Török Mózes, Orbán József, Gál Lajos, Ráduly Imre, Miklós József, Nagy István, Elekes István, Miczi Péter, Urbán Ágoston, Szabó Péter, Horváth Sándor, Pláton Todor, Mátéfi Ferenc, Balázs Sándor, Angi Tamás, Balázs Jakab, Hemis József, Kovács Lajos, Máthé Sándor, Biró Dénes, Imre Tamás, Dakó Mózes, Szabó Mihály, Szakács Mózes, Benedek Elek, Orbán Mózes, Porkoláb István, Kósa Vitus, Gézi Antal, Silló Árpád, Berszán János, Mészáros Károly, Dombi Sándor, Dándu György, Daradics János, Elekes Gergely, Molnár Ignác, Löbl Adolf, Réti Miklós, Ferenczi Balázs, Gáspár Lajos, Vizi József, Gyarmati Dániel, Pető Mihály, Deák Lajos, Balázs Dénes, Vorel Károly, Péter András, Balázs Ignác, Szász Gergely, Mátyás István, Vajna Mózes, Péter Dénes, Tamás József, Ursika Gábor, Bálint Lajos, Herláv Gábor, Mózes Ignác, Csáki József, Kástaly Miklós, Tamás Áron, Elekes Zsigmond, Juhász Antal, Gergely Károly, Dobos Mátyás, Antal Sándor, Szöcs Gábor, Mészáros Miklós, Bajkó Ferenc, Sárig János, Szöcs Miklós, Laczkó Károly, Csedő Árpád,

Csergő József, Groszic Ferenc, Tinka Jakab, Hnilicka János, Saffr Tamás, Svárovsky Ferenc, Bodó László, Jakubec Antal, Stepacis József, Antal Gergely, Dénes András, Demeter György, Szabó Elek, Páka György, Nyegruz Zakariás, Kája Gábor, Czepes Tódor, Raimann József, Sladek József, Farkas Károly gyalogosok, Darvas Pál, Rancz József póttart. gyalogosok, Bogdán György tisztiszolga.

— **Hadtáp-posta.** A magyar és osztrák csapatok által elfoglalt Oroszlengyelországban Checiny helységben a II. oszt. hadtáp-postahivatal a magánpostaforgalomban is résztvesz. Különben az így magánforgalomba bevont összes Oroszlengyelországi hadtáp-postahivatalokhoz május 1-től kezdődőleg már utáneviteles csomagok is küldhetők legfennebb 1000 K összeggel.

— **Mezőgazdasági helyzet.** Tordaaranyos vármegyében — mint tudósítónk írja — az őszi vetéseket alig 5—10 százalék híján idejében elvégezték a gazdák. Amely terület az őszi alól kimaradt, tavaszlakkal vetették be úgy, hogy az ugarnak szánt területen kívül alig maradt valamelyes terület szántatlanul és vetetlenül. A vetésekre kedvező idő járt, általában szépek, helyenként

kissé buján fejlődöttek a kalászosok. A tengeri vetése befejeztetett, csupán az u. n. hadibirtokon folyik még, de e héten azokon is befejezést nyer. Indokolt, jogos és súlyos panaszok hangzottak el a Haditermény R. T. ellen, mely a január 15-én megrendelt és 100 kg. ként 40 koronával kifizetett tengeri vetőmagot mindeztideig nem küldötte meg, holott a vetés ideje már lejárt. A Gazdasági Egyesület és Gazdasági Felügyelőség a legnagyobb erőfeszítések árán kölcsön kért tengerivel fedezték a szükségletet. A közelgő kapálás idejére a segélyezett nőket szervezik és szorítják munkára. Kaszáláshoz hadifoglyokat és katonákat kértek a gazdák. A megye a többi vármegyéhez viszonyítva aránylag kevés foglyot kapott s a mai napig még nem intézkedett azok kiutalása iránt a hatóság. A vármegyei munkabizottság és a gazdasági egyesület újabb hadifogoly kontingens kikutatását kérték a kormánytól épen arra való hivatkozással, hogy a mivelendő és aratandó terület csaknem akkora, mint a béke időben, a gazdák nagy része pedig a háboruban van.

— **Molnárok és pékek,** kik segédszolgálatra vagy népfelkelési segédszolgálatra fegyver nélkül al

kalmasnak osztályoztattak s a mögöttes országban tartózkodnak, ha ez iránt a főispánok indokolt előterjesztést tesznek, a m. kir. honvédkerületi, illetve a cs. és kir. katonai (hadtest) parancsnokság által bizonytalan időre felmentetnek.

— **Csoma Károly** iparos, életének 51-ik évében hosszas sznvedés után elhalt Székelyudvarhelyt, hol a ref. temetőben tegnap helyezték örök nyugalomra. Halálát gyermekel (köztiük Csoma Gyula, a kiváló koll. tanuló), veje, unokája, testvérei, apósa és anyósa gyászolják.

— **Csikfalván** P. Szentmártoni Bálint tanító buzgólkodásai folytán, ki a községet házról-házra bejárta, mintegy 25 ezer korona hadikölcsönt jegyeztek az ottani gazdák és nők. A kör csoport többi községekben pedig Nagy Jenő körjegyző fejtett ki nagy tevékenységet annyira, hogy a körből összesen 45 ezer korona gyűlt egybe. A gyűjtés tovább folyik.

— **A cyril-írás** mellett a Szerbiában felállított hadtáp-postahivatalokkal való forgalomban — beleértve a leveleket is — a címzésnél a latin vagy német betűk szintén egyenlő nagyságu alakban használndók.

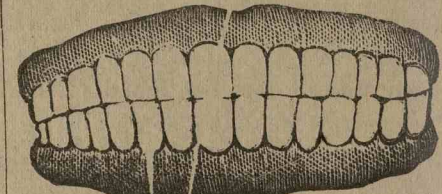
— **Sem liszt, sem kenyér** — nincsen a kiadott utalványok ará-

nyában. Sürgős intézkedést kérünk — a nélkülözők nevében azoktól, akik ez állapotot segítenének...

- Öröm és haszon -

kinálkozik azoknak, akik a Vásárnapi Könyvet olvassák, mert e nagyszerű heti füzetke minden szükséges tudni valóról szóval és képekkel bőven tájékoztat. Aki a Vásárnapi Könyvet és olvasni terjeszteni akarja, az hivatkozzék a „Székelyország” jelen közleményére és írjon az Országos Közművelődési Tanácsnak: Budapest, IV. Ferenciek-tere 3. szám alá, a honnan a „Vásárnapi Könyv” mutatóvényszámát azonnal megküldik.

Fogászati műterem

Springer M.
Brassó, Lóplác 10. sz. l. em.

Nyomtatja és kiadja **BETEGH PÁL**
könyvnyomtató int. Székelyudvarhelyt.

Könyv-, zenemű-, papír-,
író- s rajz szerkesztés,
könyvnyomda és újság-
kiadó hivatal.

Betegh Pál

„Székelyország”

Csik-, Háromszék-, Maroslorda-,
Tordaaranyos- és Udvarhely-
vármegyék független székely ér-
dekű újsága.

könyvnyomdája és könyvkötő intézete

a „Székelyország” („Székely-Udvarhely”) szerkesztősége és kiadó-
hivatala **Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. szám** (saját ház).

A székelyföld
legnagyobb nyomtatvány-
raktára!

Elkészít mindenféle
községi, körjegyzői,
egyházi, tanügyi, ügy-
védi, végrehajtói és
mindenféle magánügyi
nyomtatványokat és
állandóan raktáron
tartja.

Vidéki megkeresésre
azonnal válaszol. Költsé-
gijegyzékkel díjtalanul
szolgál.

Telefon szám 15.

**Könyvnyomdai munkák u. m. könyvek,
plakátok, számlák, jegyzékek, borítékok,
névjegyek, eljegyzési és esküvői kár-
tyák, meghívók, körlevelek és gyászje-
lentések a legrövidebb idő alatt esinos
kivitelben a legolcsóbb árak mellett ké-
szülnek.**

**Keresek egy jóra való, szorgal-
mas fiút nyomdász tanulónak.
Reál- vagy polgári iskolai két osztályt,
avagy algimnáziumot végzetten előny-
ben részesülnek.**

Figyelmeztetés !

Hirdetés az üzlet-
telke ! Hirdetés nél-
kül nincs üzlet ! Hir-
dessen a „Székely-
ország”-ban és üz-
letében okvetlen
lendületet fog ta-
pasztalni.

Hirdetések díjsza-
bás szerint. A „Szé-
kelyország” meg-
jelenik minden va-
sárnap. Előfizetési
ára egy negyedévre
2 K 50 f. Egyes
szám 16 fillér.

Az Élet könyve mint ál-
landó házi orvós 3 K
kapható e lap kiadó
hivatalában.